

گەرێهه کانی رۆژیهه لاتی باشوور له پیشکه وتن دایه

كەسانىكى بە ئەژماردىر شوتنى بېھاوتاي ئوپسالايان بۇ دەرکەوتووۋە و لېرە كەسانىك كۆدەبنەوۋە كە ژيانىكى باش، لەپلەوپايەدا سەرکەوتن، كات بۇ خىزانە كە، تىپەى دلى شارى گەورە و نىزىك بە سرووشتيان ئەوتىت. ھەرۋەھا ئوپسالا يە كىپكە لە ناۋچە كانى كە حكومەت پېشترىتى ئەداتى لە ھەولندانىكا بۇ شارگەل و گەرەكگەلى خۇراگر.

پېشكەوتنە كەى گەرەكگەلى رۆژھەلاتى باشوور بەشېكە لەو ھەولدانە و دوو ھىلى ئاسنىنى نوى لە نىوان ئوپسالا و ستۆكھۆلم، وېستگەيە كى نوپى قىتار لە بېرسېروننا، گوزەرى پىراتووچۆى بە كۆمەل و گەرەكگەلى تىرى شار پلاندانانى بۇ ئەكرىت. ھەلەتە ئەمە پىرۆسەيە كى درىڭخايەنە. پېشكەوتنە كە ئەبىت كاتى خۆى بىرىتى و بە بەرپىسارىي تەواوۋە ئەنجام بىرىت. بەلام ھەر لەئىستاۋە پلان بۇ چۆنىتى پېشكەوتن ھەيە تا سالى 2050 .

پلانى گەرەكگەلى رۆژھەلاتى باشوور تا سالى 2050

گەرەكگەلى رۆژھالاتى باشوورى ئوپسالا ئەنېت پېشكەوتنى تېدا بىرىت و شارەوانى ئوپسالا، ناوبراو بە «تېداقوولېوونەۋەى پوختەى پلان» بۇ ناۋچە كە. شارەوانى لەوتېدا ئاماژە بە ئاراستەرى و دىدىي ئايىندەي بۇ پلانە كە و پىكەۋەھەلئسەنگەندن لە نىوان ئارەزوۋە گىشتىيە جىاۋازەكان ئەكرىت. خالى دەستپىك، پوختەى پلانى ئوپسالايە كە لە 2016 دا ئاماژەى بە گەرەكەلى رۆژھەلاتى باشوور كىرەك وەك ناۋچەيە كى گىرنگ بۇ پېشكەوتن لە ئوپسالا.

لە «پلاندانانى وردەكارىيدا» كە دواتر ئەكرىت، لىكۆلېنەۋە و دىارى كىردن ئەكرىت بۇ چۆنىتى بەكارھىنانى زەۋى بە سەرنجى زىاترەۋە. واتە تېداقوولېوونەۋەى پوختەى پلانە كە يە كەمىن ھەنگاۋە لە پىرۆسەى پلاندانان – و بەرفىراۋانكىردن بۇ پېشخستى ژىنگەيە كى خۇراگر و پاكىشەر.

ناۋچە گەلى پەيۋەندىدار

ناۋچە پلانېۋدانراۋە كە ئەمانە لەخۆئەگرىت، بېرسېروننا، نۆنتونا، سىڭفيا و فىلان ھەرۋەھا گروپىك لە گوند و ناۋچە بە فىللاى سەرىبەخۆۋە. بىناسازىيە كە راستەوخۇ كارىگەرىي ھەيە لەسەر بەشىكى سنووردارىراۋى ئەو ژىنگانە كە ئەمىرۆ لەوتېدان بەلام ۋەك گوترا، ئەمە پىرۆسەيە كى درىڭخايەنە و ھىچ گۇرانتكارىيە كى گەورە و راستەوخۇ روونادات.

خانوبەرە نوى كە لەسەر زەۋى بىنانە كراۋ ئەكرىت، بەرلەھەرىشتىك ژىنگەى دارىستان بەلام بە رادەيە كى دىارىكىراۋىش زەۋى كىشتوكالى و لەسەر ئەو زەۋيانەى ئەمىرۆ بەكارناھىترىن.

نوى بەرەۋىروۋى كۆن ئەبىتەۋە

خانوبەرە نوى كە بە ژمارەيەك گەرەك سازنەكرىت كە پىكەۋە ئەبەستىرىن بە ھاتووچۆى گىشتىيەۋە بە توانستى بەھىز. لەو جىتپيانەى كە بىكرىت، گەرەكە نوپكان ئەشەبەستىرنەۋە بە باشوورى سىڭفيا و بېرسېروننا، بە چەند جادەيەكەۋە كە تانھا بۇ پىادەرۆ – و ھاتووچۆى بايسكلە. لە پەيۋەستىبون بەو خانوبەرانەى كە ھەيە، خانوبەرە نوپكان گونجاندنىان ھەم لە پىۋەر و ھەم لە تايبەتمەندىيدا بۇ ئەكرىت.

پېشنىار ئەكرىت كە لە دەۋرۋىرى وېستگەى ھىلى ئاسنىنە نوپكە و بەشپىك لە رىگى 255 خىزمەتگوزارىي و دوكان ھەبىت بۇ ئەۋەى گەرەكەكان بە رىڭاخۆشكىردن، بەكەلكھاتوۋپى و شوتنى چاۋپىكەۋتى زىندوو پىكرىتەۋە. پلاندانراۋە كە شوپىنگەلى تايەبەتى بۇ ژيان لە جۆرى جىاۋاز، بىكەگەلى تەندىروستى، چاۋدىرى ددان و خىزمەتگوزارى تر لە نىزىك وېستگەكانى ھاتووچۆى گىشتى دابىرىن.

بەدرىژي ھەمووگوزەرە پىراتووچۆكە و بەشپىك لە رىگى 255، پېشنىار ئەكرىت كە خىزمەتگوزارىي و دوكان گەرەكەكانى شار بىركاتەۋە بە شوتنى چاۋپىكەۋتى زىندوو، رىڭاخۆشكەر و بەكەلك. ۋا پلان دانراۋە كە لە نىزىكى وېستگەكانى ھاتووچۆى گىشتى بەتايەبەت خانۋوى جۇراۋچۆر، بىكەى تەندىروستى، چاۋدىرى ددان و خىزمەتگوزارىي تر دروست بىرىت.

نەخشەى پلان

بەكارھېتائى ئاۋ- و زەۋى لە گەرەكە كانى

شار لە رۆژھەلاتى باشوۋ

سنوۋرى شارەۋانى

سنوۋرى پلانەكە

بەشى گرېگى نووسىنگە، ھۆتېل و بازىرگىنى

بەشى گرېگى خانوۋى فرەمائى. سائۇنى بچوۋك لە نھۆمى ئەردى بۆ خزمەتگوزارى كەرتى گشتى و خزمەتگوزارى بازىرگىنپانە

بەشى گرېگى خانوۋى فرەمائى و خانوۋى ئەردى لە خانوۋى فرەمائى و خزمەتگوزارى گشتى

بەشى گرېگى خانوۋى بچوۋك و خزمەتگوزارى گشتى

ئاۋەدانى شار

زەۋى دەۋرى شار/ دەشتاپى ئوبسالا

بەشى گرېگى ۋەرزىش و كاتى دەستبەتالى

تەۋاككردنى لەسەرەخۆى خانوۋبەرەى ژيانكردن

باركى گەرەك/ پاركى چاندن

پاركى گەرەتر لە دەستەخانودا

ناۋجەى سەۋز

گوزەرى پىر تىرافىك – رېۋبارەكە

پانتاپى بۆ مامەئە لە گەئكردنى ئاۋى رۆژ

مامەئە لە گەئ كىردنى ئاۋ

دامەزراۋى تەكنىكى (تىدادرەستىكراۋ)

ناۋجەى ھېلى ئاسنىن بە شەقامى سەرەككېۋە ئامېرى ماتۇرپدارى ھاتوچۇ و شەقامى سەرەكى بەتواناى بەھېژ بۆ تىرافىكى بەكۆمەئ (تىكرا بە ناۋجەى پارىزراۋە). رېزېپەر لەۋ خانوۋبەرەى كە ئېستا ھەپە ناۋجەى ھېلى ئاسنىن (تىكرا بە ناۋجەى پارىزراۋە).

بۆ پەيوەندى تىرافىك ۋەلانراۋە

پارەۋى لىكۆلېنەۋەلەسەر بۆ رېگى چوۋنەناۋەۋە لە شوئى پېشنىاركرۋا بۆ شوئى نوئى تىرافىك لە E4 لە كنىشتا (لەئزىر ھەئسەنگانداپە بۆ ۋېستگى سودلېۋەرگرتنەۋە)

ناۋجەى لىكۆلېنەۋەلەسەر بەرامبەر ھەئسەنگاندنى ناتورا – 2000

ناۋجەى لىكۆلېنەۋەلەسەر Nysala

ناۋجەى لىكۆلېنەۋەلەسەر ناۋجەى كاروبار

ناۋجەى لىكۆلېنەۋەلەسەر دامەزراۋى سۈارپى سەرىبەشارەۋانى

ھېلى وزە

گوزەرى سەۋز بۆ جولانەۋە

شەقامى سەرەكى بەتواناى بەھېژ بۆ تىرافىكى بەكۆمەئ

شەقامى سەرەكى ئامېرى ھاتوچۇ بە بايسكل

پىر

شېۋەدانانى پىر نىك بە زەۋى

راگوزەرى بن جادە بارىكەرۋى و بايسكل

پەيوەندى رېگى ژېر ھېلى ئاسنىن

ۋېستگەى ھېلى ئاسنىن

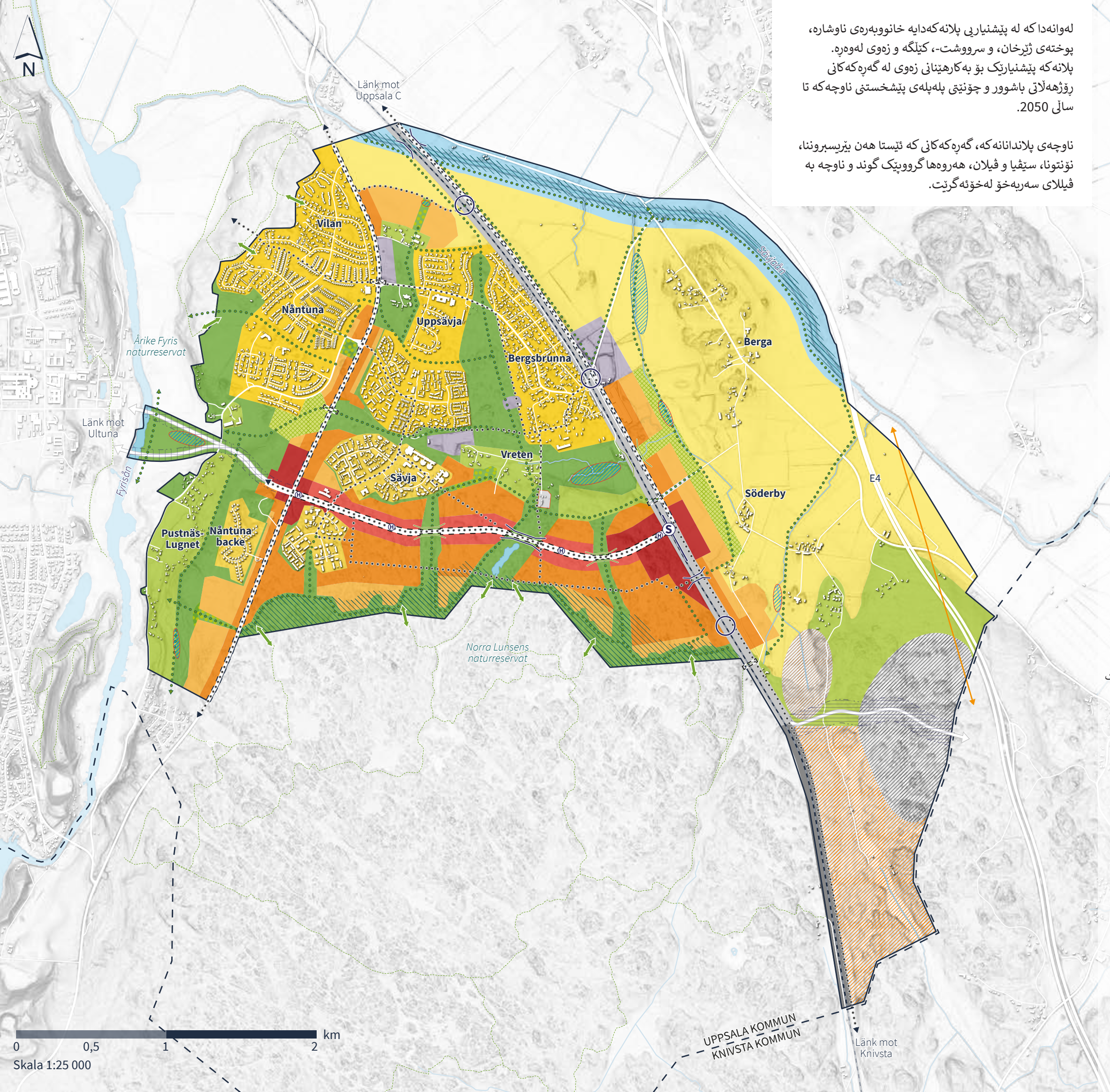
ۋېستگەى سەرەكى ھاتوچۇ گشتى بە تۋاناى بەھېژ

دەرۋازە بۆ سىروۋشى پارىزراۋ بە بەستنەۋە

بۆ خەتە گشتىبەكانى كە ھەن

لەۋانەدا كە لە پېشنىارپى پلانەكەداپە خانوۋبەرەى ئاۋشارە، پوختەى ژىرخان، و سىروۋشت، كىلگە و زەۋى لەۋەرە. پلانەكە پېشنىارىك بۆ بەكارھېتائى زەۋى لە گەرەكەكانى رۆژھەلاتى باشوۋ و چۆنىتى پەلەپلەى پېشخستى ناۋچەكە تا سالى 2050.

ناۋجەى پلانداپانەكە، گەرەكەكانى كە ئېستا ھەن پىزىسېرونا، نۆنتونا، سېفيا و فىلان، ھەرۋەھاگروپىك گوند و ناۋچە بە فىللاى سەرىبەخۇ لەخۆئەگرېت.

0 0,5 1 2 km
Skala 1:25 000

دروستكارېي نوئ بۆ به كارهيناني ئاوى باران و سيستمى ته كنيكي دابينكردن

هموو شهقامه كان سهوزن و له شهقامه كاندا ئاوى رۇژانه له فلتەر ئەدرېت و پاڭژئە كرېت. كارېگه رېي له سامانى ئابوورييدا و ئامانجه كهى ئاووههواى ئەرئىنى شار له رېگهى ته كنيكي دروستكارېي نوئ دابينكردن دەستېگه ييىنى بۆ ئە كرېت، كه تىئندا چاره كارېي ته كنيكيى نوئ بۆ به رهه مهينانى وزه، ئەمباركردىنى وزه ، جياكردنه وهى خوئوخاشاك و ماەلە كردن له گەل زىراب له تهوهرى بازنه كه دايه.

ئەمه له رېگای ئەو فره ناوهنده هاوبه شانە وهيه كه تىيدا شوئىنى پاركردن، جياكردنه وهى خوئوخاشاك و رېزىك له خزمەتى هاوبهش خرپئە كرئته وه.

ههروهها به رهه مهينانى وزهى ناوچه ييش له ژينگه دا ئەبىرئيت وهك شانە گەلى رۇژ له سەر سەريانه كان و ديواره كان.

خانوبه ره نوئكان

ژينگه نوئكهى شار مۆركى ئاشكرای گەرە كه مال، شهقامى ناوشار به سهوزاييه وه، گۆره پان و پاركى پئوه به.

ئەو زهويانهى كه له ئەمړۇدا بۆ چانندن و له وهر به كارئەهينرئيت، به پادهيه كى بالا وهك خوئى ئەهينلرئته وه. رېزېر له مه، زونئكه به گەرە كه مال به درئژايى هئىلى ئاسنيين.

خانوبه ره كان له خالى يه كېرېي لای وئېستگه نوئ كه به رزترينين. به درئژي بولقار- هكه (شهقامى درئژ و پان)ى هاتووچۆ، خانوبه رهى تا ههشت نهۆمى هه لسه نگاندى بۆ ئە كرېت. له گەرە كه مالە كانى تردا له ئېوان دوو تا پينچ نهۆمين. گەرە كه مالە كان له باله خانهى خانوبه رهى فره و خانووى بچووك و خانووى ئەرديه. مه به ست له خانووى بچووك خانووى بچووكى سەربه خوئيه، جووته خانوو، زنجيره خانوو و ريزخانووى شانبه شان.

خانوبه رهى خوئىندنگا – و باخچهى مندالان ئەبئيت كوالتى به رزى له نهخشهى بيناكاربيدا هه بئيت و له سەر زهوى خوئىندنگا كه دروستكرابئيت.

شه قامگهلى سهوز

هموو شهقامه كان نزيكهى هه مان دەستكراوه ييان له پانيدا ههيه. رېزېر له مه كه ئە كېوونى هاتووچۆى گشتيه له گەل رېگى ۲۵۵ كه زياتر وهك بولقار ئەبئيت بۆئە وهى شوئىنى سهوزايى و هاتووچۆى گشتى بكاته وه.

هاتوچۆى ناوشه قامه كان جياوازه، وابه سته به وهى كه وتونه ته كوئ، به لام خالى هاوبه شى هه موويان سهوزاييه به رفراوانه كهيه. له رېگى گەرە كه مالە گهره تريينه كاندا پئيشنيارى كوئانى تهنگه بهرى بارىكيش ئە كرېت.

سەرنجى گهره بۆ دهرفهتى چالاکى كۆمه لايه تى پئيشترئيتى ئەدرئيتى له كاتى فۆرمدانانى شه قامه كان. بۆ ئەو شه قامانهى رئژهى هاتوچۆيان نزمه ئەوا پانتايى هاتوچۆ كه مئرين ئە كرېت و به سهوزايى ئەوهندهى تر زياتر، شوئىنى گه مه، پئكه وه بوون و دهرفهتى چانندن قهره بوئە كرئته وه.

ژينگه نوئكهى شار
مۆركى گەرە كه مال،
شه قامگهلى شار به
سه وسزايى، گۆره پان
و پارگهلى ههيه.

3. روونکردنه‌وهی میتافوری شه‌قام به سه‌وزاییه‌وه بۆ گه‌مه و مامه‌له‌کردن له‌گه‌ل ئاوی باران.

له‌لایه‌ن کریستیایان سمیت Christiaan Smits، Nivå landskapsarkitektur AB

1. روونکردنه‌وهی میتافوری شه‌قام به زه‌وی پیش‌ه‌وشه‌له‌به‌رده‌م هه‌ردوو خانووی فره‌خیزانی و ریزه‌مال.

له‌لایه‌ن کریستیایان سمیت Christiaan Smits، Nivå landskapsarkitektur AB

وێنه 1

شه‌قامه‌کانی ژینگه‌ نوێکه‌ی شار ئه‌بێت سه‌وزیچنه‌وه و ڕیگا بدات به‌ گواستنه‌وه و تێدابوون. ئه‌م وێنه‌یه‌ نموونه‌یه‌ک نیشان ئه‌دات به‌وه‌ی که‌ به‌شێک له‌ بوا‌ری شه‌قامه‌که‌ بۆ باخچه‌ به‌کارئه‌هێرتیت بۆ ئه‌و خانووانه‌ی له‌ په‌نای دان. له‌م دۆخه‌دا پیاو ئه‌بیینیت که‌ لای راستی وێنه‌که‌ جو‌ره‌های خانووی بچکۆله‌ی لێیه‌ که‌ پێکه‌وه‌دروستکراون بۆ هاوشیوه‌بوون به‌ ریزه‌مال و لای چه‌پ پیاو ئه‌بیینیت که‌ چۆن ماله‌کانی نه‌ه‌می ئه‌ردی شوێنی دانیشتی دهره‌وه‌ی خۆیان هه‌یه‌ به‌درێژی شه‌قامه‌که‌ ناوبراو به‌ مالی سه‌ر زه‌وی و تو‌زی له‌ول‌تر به‌درێژی شه‌قامه‌که‌ خانووی فره‌خیزانی ئه‌بیینیت که‌ باخچه‌یه‌کی بچکۆله‌ی هاوبه‌شیان به‌ره‌و شه‌قامه‌که‌ هه‌یه‌. له‌ناو پاشینه‌که‌ له‌ وێنه‌که‌دا پیاو سه‌وزایی ئه‌بیینیت له‌ پارچه‌یه‌کی نووکتی‌زی سه‌وز که‌ قه‌ده‌ری ئه‌کات.

وێنه 2

له‌م وێنه‌یه‌دا نموونه‌یه‌ک ڕوون ئه‌کرته‌وه‌ به‌ چۆنیتی بوونی گۆره‌پانێک به‌ درێژی بولقاری ها‌توچۆی گشتی و چۆنیتی سازکردنی. خانوه‌کانی ئێره‌ له‌چاو ژینگه‌ی شاردا به‌رزترن. لێره‌دا وا بیرکراوه‌ته‌وه‌ که‌ ژینگه‌ زیاتر له‌ هی شاری گه‌وره‌ بچیت، به‌ ژیا‌نی شار له‌ سه‌ر گۆره‌پان و شه‌قامگه‌ل و هه‌روه‌ها پێشکه‌شکارییه‌کی به‌رفراوان له‌ خزمه‌تگوزاری له‌ نه‌ه‌می ئه‌ردی خانووه‌کان. گۆره‌پانه‌که‌ ئه‌بێته‌ شوێنی گرنگی چاوپێکه‌وتنی کۆمه‌لایه‌تی و یارمه‌تی هه‌م بۆ پێکه‌وه‌بوون و هه‌م ناسنامه‌ی کۆمه‌لایه‌تی ئه‌دات.

وێنه 3

وێنه‌ی سێ، جو‌رنیکه‌ له‌ روونکردنه‌وه‌ی وێنه‌ی پێش‌نیاری پلانه‌که‌. له‌و پانتاییه‌ سه‌وزانه‌دا که‌ له‌سه‌ریۆئه‌وسه‌ری درێژی‌بوونه‌وه‌ی هه‌موو شه‌قامه‌که‌یه‌ ئاوی باران که‌ ئه‌رژتبه‌ سه‌ر شۆسته‌کان و شه‌قامه‌کان (ناوبراو به‌ ئاوی رۆژانه‌)دوا‌ئه‌خ‌رت، خاوێن ئه‌کرێته‌وه‌ و له‌ فلته‌ره‌دری‌ت. دره‌ختو سه‌وزایی ئه‌توانن لێره‌دا گه‌وره‌بن و گه‌شه‌بکه‌ن چونکو شوێنی باشیان بۆ ره‌گه‌کانیان هه‌یه‌ و ئاودانی ئۆتۆماتیکیان ئه‌دری‌تی. سه‌وزاییه‌که‌ کۆمه‌ک به‌ ساردکردنه‌وه‌ی شه‌قامه‌کان له‌ هاوینی گه‌رمدا ئه‌کات و ئه‌وان ئۆکسیجن به‌رهه‌م ئه‌هێنن ئه‌مه‌ش کوالیتی هه‌وا باش ئه‌کات. ئه‌بێت بک‌ریت له‌ ناوچه‌ سه‌وزه‌کان به‌زۆری یاری بک‌ریت. ته‌نها ئه‌و کاتانه‌ی که‌ رێژنه‌بارانه‌ ئه‌ک‌ریت تو‌زێک قو‌راوی و ته‌ر بێت. گو‌لوگو‌لزار ئه‌توانن له‌سه‌ر زه‌ویه‌که‌ گه‌شه‌ بکه‌ن و له‌وانه‌یه‌ ب‌لنده‌کانی ناو دارستان له‌ سه‌ر داره‌کان نیشه‌تج‌ی بن.

2. روونکردنه‌وه‌ی میتافوری گۆره‌پان لای ها‌توچۆی گشتی بولقاره‌که‌.

له‌لایه‌ن کریستیایان سمیت Christiaan Smits، Nivå landskapsarkitektur AB

سروشت و شار له ههماههنگیدا

پارکه کان ، شهقامه کان و گۆرهپانه کان پیکه وه به بهشیک گه وره تر له گوزه رگای گلدراوه له سرووش له سیسته میک به گوزه ری پرهاتوچۆ هیزوه به رهینانه وه له ژینگه ی شارا پیکنه هین. ئەوان گه رگگهل و گه ره که مالی تابه به ت پیکه وه نه به ستن به ناوچه ی لونس، سرووشی تهختای و ناوچه ی چه مه که وه. لهو گه ره که مالانه ی که به ئەندازه ی تهواو گه وره ن و له حهوشه ی خویندنگاگانان، ئەکریت بهشیک له سرووش بهیلرته وه.

پیشنیار ئەکریت که دوو پارکی شار – و چاندنی هاوبهش لای رۆژه لاتی هیلێ ئاسنینه که و هه م لای رۆژئاوای رینگای 255 دروستکریت. خویندنگا و باخچه ی مندا لان لهو جیگایانه دائه نریت که ناوچه ی سهوزایی باشیان له بهرده ستابیت.

پیشتریتی ئەدریت به گواستنه وه ی خۆراگر

شیوازی خۆراگر بۆ سهفه رکردن پیشتریتی ئەدریتی. تۆری پیاده رۆ- باسکیل که لک ئە گه یه نیت به باسکیل و به پیاده. شوینیکی نوێ هاتوچۆ به ئامیری ماتۆرداره وه له E4 له ناو پیشنیاری پلانه که دایه و دوا ییش په یوه ندی رینگ هه تا پیش ویتسگه ی هیلێ ئاسنینه نوێ که.

سێ گوزه رگای تونیل له ژیر هیلێ ئاسنینه که پیشنیار ئەکریت بۆ به ستنه وه ی لای رۆژه لات به لای رۆژئاوا. پیشنیاریک ئەوه یه که رینگای 255 دروستکرته وه و بکریت به بولغار و ته ریب به لای رۆژه لاتی هیلێ ئاسنینه که شه قامیکی نوێ راکیشرت.

ناوچه ی کاروبار له پال E4

ناوچه یه کی کاروبار بۆ پیشه سازیی سووکت، ریکخستنی گواستنه وه و خزمه تگوزاری لای رۆژئاوای E4 هاواست له گه ل شوینی حه وانه وه ی مورا ستینار پیشنیارته کریت.

دابینکردنی بژنوی

زهویه کشتوکالیبه به پیته که ی رۆژه لات لای هیلێ ئاسنین بۆ به ره مه مه تانی خۆراکی بژنوی دلدنیا ئەکریت. بواری به ره مه مه تانی ناوچه ی به فروشیاری راسته وخۆ بۆ کهسانی پریقات و بازرگانه کان ئەبیت ئاسانکریت.

کاتی پلانه که و جیبه جیکردنی

به رفراوانکردنه که بهردهوام ئەبیت تا سالی 2050. بۆ گه یشتن به ئامانجه دانراوه که به 21500 خانوبه ره تا سالی 2050، ئەبیت به که مین 800 خانووی نوێ له سالی 2025 دا تهواوییت و پاشان هه مان ژماره ی وه ک یه ک تا سالی 2050.

